

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS

Sosial- og familieavdelingen

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet v/Egil Rokhaug
Postboks 8036, Dep
0030 Oslo

Deres ref.: 201104560-
/EROFJS
Deres dato:
Vår ref.: 2011/25149-2 S-SOS
Saksbehandler: Hallvard Øren
Dato: 05.03.2012

HØRINGSUTTALELSE OM ENDRINGER I GJELDSORDNINGSLOVEN MV.

Fylkesmannen i Oslo og Akershus viser til brev fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet av 5. desember 2011, vedrørende høring om endringer i gjeldsordningsloven mv. med høringsfrist 5. mars 2012.

Fylkesmannen viser til de mange endringsforslagene som nå er sendt på høring, og har i den sammenheng følgende merknader:

1. Lokalisering av gjeldsordningssaker hos utpekte namsmenn

Fylkesmannen er positiv til at det nå i større grad ønskes å legge saksbehandlingen av gjeldsordningssaker etter gjeldsordningsloven til utpekte namsmenn.

Bakgrunnen for dette er at Fylkesmannen ser av statistikk fra Brønnøysundregistrene over vedtatte gjeldsordninger at hos mange lokale namsmenn i kommunene behandles det få saker hvert år. Sammenholdt med at dette ofte er komplekse saker, vil et større fagmiljø som saksbehandler flere saker være positivt for å sikre kvaliteten på gjeldsordningsavtalene og saksbehandlingen overfor skyldner.

Samtidig er Fylkesmannen også opptatt av at skyldnerne har nærhet til namsmannen, og man skal ikke undervurdere betydningen av den direkte kontakt man har med lokal namsmann i arbeidet med en gjeldsordning. Namsmanns tilstedeværelse er også viktig i forhold til at en gjeldsordning skal være skyldnerens eget forslag til avtale med sine kreditorer. En for lang geografisk avstand kan resultere i at namsmann vil overta for mye av oppgavene med å utforme forslaget. Namsmannen er også viktig overfor skyldner i forhold til informasjon om gjeldsordningsloven og en gjeldsordningsavtales innhold.

Forskning og erfaringer siste årene har vist at mange som får innvilget gjeldsordning også har behov for oppfølging av sin ordning. Dette vil ofte skje i et samarbeid mellom namsmann og kommune. I den sammenheng er det viktig at namsmannens funksjon ikke blir for sentralisert.

Med bakgrunn i dette mener Fylkesmannen at det er viktigere at skyldner har mer nærhet til namsmannen enn til tingretten. Dette også med bakgrunn i at ca 90 % av sakene etter gjeldsordningsloven løses med en frivillig gjeldsordning gjennom namsmannen, og et mindre antall blir overført til tingretten.

2. Standardiserte livsoppholdssatser ved gjeldsordning og tvangsfullbyrdelse (utleggstrekk)

Fylkesmannen i Oslo og Akershus er regionalt kompetansesenter innen økonomisk rådgivning for andre fylkesmannsembeter på Østlandet, i tillegg til kommunene i Akershus og bydelene i Oslo. For Oslo og Akershus har vi også tilsynsmyndighet overfor kommunene og bydelene. Med bakgrunn i dette har vi erfart at ulike livsoppholdssatser hos ulike namsmenn har skapt mye merarbeid for hjelpeapparatet.

Fylkesmannen er positiv til at departementet nå ønsker å standardisere de veiledende satsene for livsopphold ved tvangsfullbyrdelse (utleggstrekk). I dag opererer hver enkelt namsmann med egne livsoppholdssatser, jf dekningsloven § 2-7(1) ”det som med rimelighet trengs til underhold”. Med ulike bruk av satser fra sted til sted og fra namsmann til namsmann kan behandlingen av disse sakene dermed bli ulik, og dermed fremstå som urimelige.

Fylkesmannen har erfaring med at kommunene, ofte gjennom NAV, bruker mye ressurser på å bistå sine brukere med å få fjernet eller korrigert utleggstrekk for å sikre at vedkommende er sikret nødvendig livsopphold.

Sammenholdt med utleggsdatabasen som etter hvert vil inkludere alle namsmenn og særnamsmenn vil felles standardiserte livsoppholdssatser bidra til et forenklet system og bidra til at reglene i dekningslovens § 2-8 om prioritet faktisk blir tatt hensyn til. Det vil bidra til at flere skyldnere får fastsatt korrekte trekk, og færre skyldnere må få hjelp av landets kommuner til å korrigere fastsatt utleggstrekk i inntekt.

Fylkesmannen mener også at dagens veiledende livsoppholdssatser ved gjeldsordning har fått et for høyt nivå, og støtter forskrifthjemling av satser på et lavere nivå som utgangspunkt for livsopphold i en gjeldsordning.

Fylkesmannen er av den oppfatning at tidshorisonten er et svært viktig moment i vurderingen av nivået på livsopphold. Fylkesmannen ber derfor om at departementet vurderer en heving av de skisserte satser når en skyldner enten får en gjeldsordning ut over fem år, eller aktuelle skyldnere har hatt kontinuerlig utleggstrekk i over fem år. Det vil da være naturlig å heve satsen. Det vises her til høringsnotatet at f. eks. utleggstrekk for bidrag vil kunne vare utover en tidsperiode på fem år. Videre bør det i den sammenheng være av betydning at en skyldner som får en offentlig gjeldsordning med noen få unntak vil bli gjeldfri, mens en som har utleggstrekk kan ha trekk over svært mange år.

Ut over dette etterlyses i tillegg flere av forslagene fra forrige høring om endringer i gjeldsordningsloven med høringsfrist i 2008.

Med hilsen

Bente Rygg
underdirektør

Hallvard Øren
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent.